

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA ANTICORUPȚIE

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 198, MD-2004, Tel.: /373 22/ 257 401

www.procuratura.md/anticoruptie e-mail: proc-ant@procuratura.md

12 aprilie 2024 nr. 3656

Domnului Herman von Hebel
Președinte al Comisiei Pre-Vetting
secretariat@vettingmd.com

SESIZARE

*privind înlăturarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea unei
contravenției și cazurilor de încălcare a legislației în vigoare*

Procuratura Anticorupție a avut în gestiune, procesul penal nr. 1-18pr/24 din data de 01 martie 2024 și a investigat preținsele acțiuni ilicite ale persoanei cu funcție de demnitate publică, membru al Consiliului Superior al Procurorilor (CSP), în legătură cu concursul public pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General al Republicii Moldova, inițiat de către CSP prin Hotărârea nr.1-177/2023 și anume, abuz de putere, adică *folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de demnitate publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, săvârșită din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane*, infracțiuni prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) din Codul penal.

În rezultatul investigației, Procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin, a emis ordonanță de refuz în începerea urmăririi penale, cu clasarea procesului penal nr. 1-18pr/24 din data de 01 martie 2024, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, dar constituie contravenția de abuz de putere, prevăzută de art. 312 alin. (1) Cod contravențional, fiind pornit pe acest fapt, în privința ex-membrului CSP, Olesea Vîrlan, proces contravențional la data de 10 aprilie 2024.

A. Obligația de reacționare a procurorului

Potrivit prevederilor art. 217 Cod de procedură penală –

(1) Dacă organul de urmărire penală a constatat existența unor cauze și condiții care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, acesta este obligat să sesizeze organul respectiv sau persoana cu funcție de răspundere cu privire la luarea unor măsuri pentru înlăturarea acestor cauze și condiții.

(2) Dacă, în procesul urmăririi penale, organul de urmărire penală descoperă cazuri de încălcare a legislației în vigoare sau a drepturilor și libertăților omului, el sesizează organele de stat respective în privința acestor încălcări.

(3) În termen de cel mult o lună, pe baza sesizării, se vor lua măsurile necesare și rezultatele se vor comunica procurorului care conduce urmărirea penală în cauza dată și organului care a trimis sesizarea.

Potrivit prevederilor art. 450 alin. (1) și (3) Cod contravențional –

(1) La stabilirea sancțiunii, agentul constator determină cauzele și condițiile care au favorizat săvârșirea contravenției și, în caz de necesitate, sesizează autoritatea respectivă sau persoana cu funcție de răspundere spre examinarea lor imediată.

(3) În decursul a 30 de zile, persoana cu funcție de răspundere sesizată conform alin.(1) și (2) informează instanța de judecată sau agentul constator despre măsurile întreprinse de ea.

Reieșind din prevederile expuse, circumstanțele stabilite în cadrul procesului penal nr. 1-18pr/24 denotă existența unor cauze și condiții care au contribuit la săvârșirea contravenției și cazuri de încălcare a legislației în vigoare, iar procurorul este obligat să sesizeze inclusiv Comisia Pre-Vetting, pentru înlăturarea acestora.

B. Circumstanțele de fapt constatate

În cadrul controlului efectuat s-a stabilit, că Olesea Vîrlan, fiind detașată prin ordinul Procurorului General interimar Ion Munteanu nr.2201-p din data de 27.12.2023, ca membru al Consiliului Superior al Procurorilor, după o apreciere pozitivă de către *Comisia de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în Consiliul Superior al Procurorilor și Consiliul Superior al Magistraturii (Comisiei Pre-Vetting)*, fiind, în temeiul art. 123 alin. (3) Cod penal, persoană cu demnitate publică, având, în temeiul art. 70 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, atribuția de a participa la concursul pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, în baza art. 17 alin. (4) și (10) din aceeași lege, fiind obligată să evalueze candidatul în baza criteriilor aprobate de CSP, inclusiv în funcție de pregătirea și abilitățile profesionale, de integritatea și alte calități personale ale candidaților, cu argumentarea punctajului acordat pentru fiecare candidat, fiind obligată, în temeiul art. 55 din Constituție, să își exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile altora, fiind obligată, în temeiul art. 16 alin. (2), art. 24 alin. (1), art. 25 din Codul administrativ, să nu acționeze în mod arbitrar, să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile ale altor participanți, să își exercite atribuțiile legale în mod imparțial, la data de 22.02.2024, în calitatea sa de membru al CSP, participând la concursul pentru selectarea Procurorului General, anunțat prin Hotărârea CSP nr. 1-177/2023 din 23.10.2023, a săvârșit abuzul de putere contravențional, în următoarele circumstanțe:

Olesea Vîrlan, la data de 22.02.2024, aflând-se în incinta Procuraturii Generale, amplasată în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt 73, participând în calitate de membru al Consiliului Superior al Procurorilor, la concursul pentru selectarea Procurorului General, acționând cu intenție directă de folosire a situației de serviciu, în interes personal și în interesul lui Andrei Roșca, fost membru al CSP, urmărind scopul

împiedicării candidatului Ion Munteanu de a câștiga concursul pentru funcția de Procuror General, având la baza rezoluției contravenționale, motive de răzbunare față de candidatul Ion Munteanu, ce deține și funcția de Procuror General interimar, determinate de neoferirea unei funcții de procuror dorite de către Andrei Roșca, la expirarea mandatului de membru al CSP, cu care dânsa este în relații apropiate și, în vederea realizării scopului ilegal, încălcând prevederile legale enunțate, ce guvernează procedura de selectare a Procurorului General și conduita membrilor CSP, a folosit situația de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice și, în acest sens, l-a evaluat pe candidatul Ion Munteanu, cu rea-credință, prin depunerea arbitrară cu nota 6 la criteriul 1; nota 1 la criteriul 2; nota 6 la criteriul 3; nota 2 la criteriul 4; nota 5 la criteriul 5 și nota 1 la criteriul 6, fapt ce l-a apreciat cu nota medie finală de 3,5 puncte, ceea ce a constituit un decalaj de 5,25 puncte în raport cu media ce ar fi obținut-o, fără punctajul dat de către Olesea Vîrlan, examinând și aplicând în mod vădit arbitrar și subiectiv criteriile de evaluare ale candidatului, precum și neasigurând egalitatea de șanse, în ceea ce privește cariera și candidatura lui Ion Munteanu, la funcția de Procuror General.

Astfel, în rezultatul folosirii situației de serviciu de către membrul CSP Olesea Vîrlan, concursul pentru funcția de Procuror General a fost viciat, fapt ce a determinat însăși CSP, la data de 28.02.2024, să revoce Hotărârea CSP nr.1- 65/2024 din 22 februarie 2024, privind rezultatele probelor de interviu în cadrul concursului pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General și, să anuleze astfel, concursul pentru selectarea Procurorului General, iar aceste fapte, au avut ca urmare prejudiciabilă:

- acționarea într-un mod care contravine intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, manifestat în: afectarea gravă a intereselor instituționale ale CSP și ale Procuraturii; afectarea gravă a imaginii și credibilității CSP; afectarea credibilității CSP de a organiza concursuri pe cariera procurorilor, în special de alegere a Procurorului General, pe criterii obiective, transparente, corecte și în baza meritocrației; afectarea gravă imaginea, credibilitatea și obiectivitatea Comisiei de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în Consiliul Superior al Procurorilor și Consiliul Superior al Magistraturii (Comisiei Pre-Vetting), în procesul de evaluare a Olesei Vîrlan; afectarea a imaginii a sistemul de justiție al Republicii Moldova, fiind încălcată flagrant obligativitatea față de procesul de integrare Europeană care prevedea alegerea Procurorului General până la sfârșitul lunii martie, însă dat fiind comportamentul defectuos și vicios a Olesei Vîrlan statul nu a reușit îndeplinirea acestei obligativități la acea etapă;

- acționarea într-un mod care contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, în special, ale candidatului Ion Munteanu, prin privarea acestuia de a avea parte de un concurs corect, echitabil și bazat pe meritocrație și egalitate și de dreptul la ascensiune profesională și dreptul fundamental și constituțional la muncă.

1. Circumstanțe în legătură cu lipsa de integritate financiară

Acțiunile Olesei Vîrlan au prejudiciat interesele publice, inclusiv prin faptul, că a fost afectată grav imaginea Comisiei Pre-Vetting și încrederea publică în procedura de pre-vetting pentru selecția candidaților la funcția de membri ai CSP, „deoarece

*procedura a dat eroare, or unul din membrii CSP nu a dat dovadă de integritate și a încălcat anumite norme de etică.” (Declarațiile martorului O. Iachimovschi) Procedura de pre-vetting i-a acordat Olesei Vîrlan **un certificat de integritate**, chiar dacă aceasta a fost numită în funcția de adjunct interimar prin acțiuni abuzive din partea unui membru CSP și în pofida faptului că circumstanțele denotă o lipsă de etică financiară, inclusiv faptul, că luni la rând, nu își obliga responsabilitatea de a achita servicii comunale, acumulând datoriile de peste 18.000 MDL, inclusiv în lunile când evaluarea candidatei de către Comisia Pre-Vetting era în derulare (ianuarie – iunie 2023). (*Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 29.03.2024*). Cu toate acestea, Olesea Vîrlan a călătorit în Turcia în iulie 2023 pe o perioadă de 7 zile, care presupune cheltuieli semnificative. (*Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 28.03.2024*).*

În speță, membrul CSP Olesea Vîrlan, pe de o parte, nu-și execută, elementar, obligațiile financiare pentru serviciile comunale, în sumă semnificativă de 18 000 MDL lunar, iar pe de altă parte, face cheltuieli semnificative pentru odihnă.

Comisia Pre-Vetting, în proba de interviu și raportul final, a constatat unele abateri semnificative, inclusiv (1) nedeclararea venitului soțului în declarațiile anuale pentru anii 2012-2015, (2) nedeclararea a transferurilor suspecte către soț în suma de 11.500 EUR în declarațiile anuale, (3) asumarea calității de fidejutor pentru un împrumut de 300.000 MDL, când Olesea Vîrlan a recunoscut că nu avea posibilitatea financiară de a acoperi acest împrumut și (4) nedeclararea a calității sale de fidejutor în declarațiile anuale. Aceste circumstanțe ridică dubii despre integritatea unui procuror, ținând cont de rolul și pregătirea profesională a unui procuror, care cunoaște că obținerea în mod fraudulos a creditelor bancare constituie o infracțiune și care este conștient că nedeclararea venitelor obținute din surse dubioase și nedocumentate poate ridica bănuială că de fapt sursele nedeclarate pot fi mijloace bănești în formă de mită pentru îndeplinirea sau neîndeplinirea acțiunilor în exercitarea funcției de procuror.

Faptele constatate în cadrul procesului penal, împreună cu cele identificate de Comisie în raportul final, denotă o lipsă de etică, disciplină și integritate financiară, care prezintă un risc de corupție, din motiv că persoanele care dețin datorii și nu respectă obligațiile financiare sunt mai vulnerabile și prezintă un risc de a accepta mijloace financiare necuvenite în relație cu responsabilitățile și obligațiile de procuror.

Prin urmare, un membru CSP trebuie să aibă standarde morale și financiare incontestabile, ce l-ar face imun și nu ar crea dubii serioase de vulnerabilitate la orice fel de influență (internă, externă, financiară, etc.).

Așadar, acțiunile Olesei Vîrlan în legătură cu proba de interviu din 22.02.2024 au demonstrat o lipsă de integritate din partea ei, ceea ce a afectat credibilitatea și reputația Comisiei Pre-Vetting care a evaluat-o ca fiind o persoană integră și a afectat în mod negativ încrederea publicului în procedura de vetting în general.

2. Circumstanțe în legătură cu promovarea Olesei Vîrlan în cadrul Procuraturii și lipsa de integritate etică

În cadrul procesului penal au fost constatate circumstanțe care indică, că numirea Olesei Vîrlan în funcție de adjunct interimar al Procurorului-șef al Procuraturii r-lui Ialoveni, a avut loc ca rezultat al unui abuz de putere contravențional.

Probatoriul a stabilit că Olesea Vîrlan și Andrei Roșca sunt persoane apropiate. Andrei Roșca a deținut funcția de Procuror-șef al Procuraturii r-lui Rezina în perioada 2012-2017, când Olesea Vîrlan deținea funcția de procuror în Procuratura r-lui Rezina, fiind subalternul lui Andrei Roșca. În ianuarie 2018, Andrei Roșca a fost transferat la Chișinău în legătură cu numirea sa în calitate de membru al CSP, unde a activat până la 01 ianuarie 2024. (*Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21.03.2024, prin care au fost cercetate actele remise de Procuratura Generală*)

În februarie 2019, Olesea Vîrlan a fost transferată în funcția de procuror în Procuratura r-lui Ialoveni, prin ordinul Procurorului General Eduard Harunjen nr. 277-p. În aprilie 2021, Olesea Vîrlan a fost delegată și numită adjunct interimar al Procurorului-șef la Procuratura r-lui Anenii Noi, prin ordinul Procurorului General Alexandr Stoianoglo nr. 645-p. (*Procesul-verbal din 21.03.2024*)

La 07 octombrie 2021, Procurorul General interimar Dumitru Robu a sistat delegarea Olesei Vîrlan, reîncadrând-o la locul permanent de muncă în funcție de procuror în Procuratura r-lui Ialoveni, prin ordinul nr. 1619-p. (*Procesul-verbal din 21.03.2024*)

În iarna anului 2022, Andrei Roșca a solicitat de la Dumitru Robu în calitate de Procuror General interimar numirea Olesei Vîrlan în funcția de adjunct interimar la Procuratura r-lui Anenii Noi, care a fost refuzată. În vara anului 2022, Andrei Roșca iarăși a solicitat numirea Olesei Vîrlan în funcția de adjunct interimar, la Procuratura r-lui Ialoveni, pe care Dumitru Robu iarăși a refuzat-o. Desemnarea de către Procurorul General interimar a altui candidat în acea funcție, la 15.08.2022, a fost respinsă de CSP la 09.09.2022. Două săptămâni mai târziu, CSP, din care făcea parte și Andrei Roșca, a desemnat-o pe Olesea Vîrlan în funcția respectivă, cu Andrei Roșca inclus în lista de membri CSP care au semnat Hotărârea CSP de numire din 22.09.2022, nr.1-198/2022. (*Declarațiile martorului Dumitru Robu; Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.04.2024, a hotărârilor CSP de respingere/numire a candidaților la funcții de conducere din sistemul Procuraturii*).

După cum a fost stabilit *supra*, Andrei Roșca și Olesea Vîrlan aveau calitatea de „persoane apropiate”, fapt care excludea participarea lui Andrei Roșca în calitatea sa de membru CSP la o hotărâre administrativă ce o viza pe Olesea Vîrlan. Olesea Vîrlan a fost subalternă lui Andrei Roșca din 2012-2017 la Procuratura r-lui Rezina, apoi au menținut o relație apropiată. Această relație apropiată este stabilită și prin faptul că de două ori pe parcursul anului 2022, Andrei Roșca a încercat să-l influențeze pe Procurorul General interimar Dumitru Robu, să o numească pe Olesea Vîrlan în funcție de adjunct interimar, care ar rezulta într-o promovare profesională și un salariu mai mare.

Conform art. 78 alin.(1) din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, un membru CSP nu poate participa la examinarea unui subiect din agendă dacă există circumstanțe care exclud participarea sa la examinarea subiectului în cauză sau care ar **trezi îndoieli privind obiectivitatea sa**. În cazul în care există astfel de circumstanțe, membrul respectiv al Consiliului este obligat să facă o declarație de abținere.

În aceeași ordine de idei, potrivit art. 50 alin. (1) și alin. (2) din *Codul administrativ*, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există **un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției**.

Este de menționat că, CSP recent a concluzionat că relația de subaltern timp de un an a constituit temei suficient pentru a fi recuzată și înlăturată Aliona Nesterov, unicul membrul procuror CSP din partea procuraturilor specializate, de la participarea și evaluarea candidaților în concursul pentru funcția de Procuror General. (Hot. CSP nr.1-67/2024 din 22.02.2024). Mai exact, CSP a explicat că, *decizia de a accepta cererea de recuzare, înaintată față de membrul procuror Aliona Nesterov, a rezultat din conjunctura înaintării candidaturii pentru promovarea în funcția deținută în perioada 18.01.2023-01.01.2024, de adjunct al Procurorului General interimar, funcție deținută în aceeași perioadă și de Igor Demciucin. Alte interferențe în cariera profesională nu constituie în sine motive de apreciere a unor suspiciuni de părtinire. Motivul invocat nu reprezintă un criteriu definit ca incompatibilitate sau care ar trezi îndoieli privind obiectivitatea membrului pentru participare la procedura administrativă, dar poate fi invocat ca motiv de justificare a neîncrederii de către un participant implicat. Astfel, se accentuează că anume raționamentul supra expus a fundamentat decizia organului colegial de a accepta cererea de recuzare.*

Aplicând aceeași logică și analiză, Andrei Roșca urma să se abțină de la decizii administrative care afectau promovarea Olesei Vîrlan în Procuratură. Contrar prevederilor legale, inclusiv art. 55 din Constituția Republicii Moldova, art. 78 alin. (1) din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură* și art. 49 alin. (1)⁵, art. 50 alin.(1) și alin. (2) din *Codul administrativ*, Andrei Roșca a participat la examinarea unui subiect în circumstanțe care exclud participarea sa la examinarea subiectului în cauză și care ar trezi îndoieli privind obiectivitatea sa, încălcând obligația constituțională de a exercita funcția de membru CSP cu bună-credință, fără încălcarea drepturilor și libertăților altora.

Astfel, promovarea în funcția de adjunct interimar al Procurorului-șef al Procuraturii r-lui Ialoveni, a Olesei Vîrlan, a avut loc ca rezultat al folosirii situației de serviciu din partea lui Andrei Roșca, ultimii fiind și în conflict de interese.

3. *Circumstanțe referitor la potențiale legături cu un grup criminal organizat*

Procurorul a examinat și alte motive care ar fi putut influența pe Olesea Vîrlan și Andrei Roșca să acționeze în modul dat, inclusiv potențiale legături cu persoane cu interese în sabotarea concursului pentru funcția de Procuror General, altfel spus, în interesele unui grup criminal organizat.

S-a constatat că declarațiile de avere depuse de către Andrei Roșca au inclus salariul ridicat de către soția acestuia de la compania Avia Invest SRL, o companie care are statut de învinuit ca persoană juridică în dosar penal aflat în gestiunea Procuraturii Anticorupție și care, conform inclusiv informațiilor în spațiul public, este afiliată condamnatului și fugarului Ilan Șor.¹ Conform documentelor ridicate din bazele de date de stat, soția lui Andrei Roșca a lucrat la Avia Invest SRL, în perioada 2014-2021. Mai mult ca atât, conform datelor Inspectoratului Fiscal, în 2017 și 2018, aceasta a dat 2,8% din venitul ei către beneficiarul Fundația MIRON SHOR, ceea ce denotă o susținere personală a lui Ilan Șor și nu doar o atitudine detașată de serviciu în cadrul companiei Avia Invest SRL. (*Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.04.2024*)

¹ <https://www.jurnal.md/ro/news/c64d73de72c589bb/avia-invest-afiliata-lui-ilan-sor-a-pierdut-irevocabil-procesul-contra-guvernul-republicii-moldova.html>

Examinând traversările de frontieră ale lui Andrei Roșca, se constată că la 26.11.2023, acesta a zburat la Dubai, Emiratele Arabe Unite, folosind un act de identitate și s-a întors la Chișinău la 01.12.2023 cu un alt act de identitate. Din informație diseminată public de către poliție în mass media, autoritățile Republicii Moldova au fost informate că tot la 26.11.2023, Ilan Șor a părăsit teritoriul Israelului spre o destinație nedeterminată.² Autoritățile Republicii Moldova au fost informate că Ilan Șor a părăsit statul Israel din nou la 07.01.2024 cu destinația în alt oraș în Emiratele Arabe Unite, Abu Dhabi.

Fiind întrebat despre motivul acestei călătorii în Emiratele Arabe Unite în noiembrie 2023, Andrei Roșca a susținut că a călătorit cu o persoană să sărbătorească o zi de naștere. Dat fiind faptul că această terță persoană este afiliată politic, fiind anterior candidat la alegerile Parlamentare din iulie 2021 (nu din partea Partidului Politic Șor, dar un alt partid), existau suspiciuni că vizita lui Andrei Roșca în Dubai avea ca scop întâlnirea cu persoane politice, inclusiv potențial Ilan Șor, care poate călători în destinații limitate, fiind anunțat în căutare de către Interpol și care a ales un oraș în Emiratele Arabe Unite ca destinație în timp recent. Vizita lui Andrei Roșca la Dubai din 26.11.2023 a avut loc când actualul concurs pentru funcția de Procuror General era în derulare și când Andrei Roșca, încă deținea funcția de membru CSP.

Însă, ca urmare al investigației desfășurate în cadrul procesului penal, procurorul nu a acumulat suficiente probe pertinente, concludente și utile, în sensul art. 93 Cod de procedură penală, ce ar demonstra bănuiala rezonabilă că Olesea Vîrlan ca membru CSP, la influența lui Andrei Roșca, ar fi acționat în interesul unui grup criminal organizat. Totodată, aceste circumstanțe, și anume o legătură indirectă cu fugarul Ilan Șor prin intermediul relații apropiate cu Andrei Roșca, ar fi putut ridica dubii serioase din punct de vedere al evaluării Olesei Vîrlan de către Comisia Pre-Vetting.

C. Prevederile legale privind integritatea conduitei etice și profesionale

Potrivit art. 6 al Legii nr. 26 din 10.03.2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, întru exercitarea funcțiilor sale, Comisia Pre-Vetting are următoarele competențe:

- a) *elaborează și aprobă regulamentul propriu de organizare și funcționare, precum și regulamentul secretariatului comisiei;*
- b) ***evaluează candidații și adoptă decizii privind rezultatele evaluării integrității candidaților;***
- c) *colectează și verifică orice date relevante pentru evaluarea candidaților;*
- d) *are acces la orice sisteme informaționale care conțin date relevante pentru realizarea mandatului său, și anume pentru evaluarea integrității etice și a integrității financiare a candidaților, inclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect);*
- e) ***audiază candidatul și alte persoane ce dețin informații relevante despre integritatea candidatului;***

² <https://realitatea.md/sor-sau-copperfield-a-reusit-sa-paraseasca-israelul-de-cateva-ori-fara-ca-sa-intre-in-tara/>

f) *solicită informații de la persoanele fizice și juridice de drept public sau privat, precum și acumulează orice informații relevante pentru realizarea mandatului său;*

g) *alte competențe prevăzute de prezenta lege.*

Prevederile art. 8 din legea menționat stabilesc, că

În sensul prezentei legi, evaluarea integrității candidaților constă în verificarea integrității etice și a integrității financiare a acestora.

Se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate etică dacă:

a) *nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și nu a admis, în activitatea sa, acțiuni sau inacțiuni reprobabile, care ar fi inexplicabile din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și al unui observator imparțial;*

b) *în privința acestuia nu există suspiciuni rezonabile privind comiterea actelor de corupție, actelor conexe actelor de corupție sau faptelor coruptibile în sensul Legii integrității nr.82/2017;*

c) *nu a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, al restricțiilor și/sau al limitărilor.*

În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (3) lit. a) și d) al Legii nr. 3 din 25.02.20216 cu privire la Procuratură „*procurorul este obligat să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror*”.

Potrivit art. 7 alin. (2) lit. a), b) d) din Legea nr. 325 din 23.12.2013 privind evaluarea integrității instituționale, „*agenții publici au obligația: a) să nu admită manifestări de corupție; să denunțe imediat organelor competente orice tentativă de a fi implicați în acțiunile prevăzute la lit. a); să cunoască și să respecte obligațiile ce le revin conform politicilor anticorupție naționale și sectoriale prevăzute la art. 5.*”

Conform art. 5 alin. (1) și (2) lit. d), g) și m) din aceeași lege, „*entitățile publice își desfășoară activitatea în interes public, asigurând climatul de integritate instituțională. Agenții publici își exercită atribuțiile de serviciu cu integritate profesională. Climatul de integritate instituțională se asigură prin aplicarea politicilor anticorupție naționale și sectoriale, precum și a cerințelor specifice de integritate profesională pentru activitatea agenților publici în cadrul entității publice. Se consideră politici anticorupție naționale și sectoriale care asigură climatul de integritate instituțională următoarele: **regimul conflictului de interese; evitarea favoritismului; etica și deontologia profesională***”.

În conformitate cu prevederile art. 3 al Legii integrității nr. 82 din 25.05.2017, prin:

Corupție se înțelege - *utilizare a funcției, contrar legii, în interes privat.*

Factor de risc se înțelege – *circumstanță de orice gen care permite, încurajează, provoacă apariția manifestărilor de corupție în cadrul entității publice sau care le perpetuează.*

Integritate profesională se înțelege – *capacitate a agentului public de a-și desfășura activitatea profesională în mod etic, liber de influența necorespunzătoare și*

manifestări de corupție, cu respectarea interesului public, a supremației Constituției Republicii Moldova și a legii.

Manifestări de corupție se înțelege – *actele de corupție și cele conexe lor, precum și faptele coruptibile, specificate la cap. VI.*

Risc de corupție se înțelege – *probabilitate de producere a unei manifestări de corupție prin care este afectată realizarea obiectivelor entității publice.*

Din prevederile art. 18 alin. (1) al aceleași legi rezultă, că *pentru buna funcționare a entității publice în conformitate cu mandatul său legal de servire a interesului public și pentru asigurarea neafectării drepturilor omului, a imaginii și reputației entității publice, conducătorul acesteia și agenții publici trebuie să nu admită și să denunțe neîntârziat încercările de implicare a lor în manifestări de corupție.*

Potrivit art. 43 alin. (1) din aceeași lege, „lipsa integrității în sectorul public și în cel privat conduce la săvârșirea actelor de corupție și a celor conexe acestora și atrage răspunderea, după caz, **disciplinară, civilă, contravențională sau penală**”.

În conformitate cu pct. 6.3.1 și 6.3.2 din Codul de etică, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27.05.2016, procurorul trebuie să **respecte cele mai înalte standarde de integritate și responsabilitate pentru a asigura încrederea societății în procuratură; fiind conștient de riscurile corupției, să nu admită comportament coruptibil în activitatea sa.**

D. Cauzele și condițiile care au contribuit la săvârșirea contravenției și cazurile de încălcare a legislației în vigoare

Potrivit materialelor procesului penal s-au constatat circumstanțe care afectează evaluarea Olesei Vîrlan de către Comisia Pre-Vetting și anume:

- lipsa unei responsabilități financiare din partea Olesei Vîrlan, prin neexecutarea unor obligațiuni financiare de 18.000 MDL lunar, ceea ce constituie un factor de risc de corupție sau comportament coruptibil, în sensul art. 3 al Legii integrității nr. 82 din 25.05.2017;

- promovarea Olesei Vîrlan la funcție de adjunct interimar al Procurorului-șef al Procuraturii r-lui Ialoveni, de către Andrei Roșca, prin abuz de putere contravențional;

- nedeclararea a conflictului de interese între Andrei Roșca și Olesea Vîrlan, la numirea ultimei în funcția de adjunct al Procurorului-șef al Procuraturii r-lui Ialoveni, conduită ce contravine art. 8 lit. b) al Legii nr. 26 din 10.03.2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor;

- dubii referitor la potențiala legătura dintre Olesea Vîrlan și grupul criminal organizat condus de către Ilan Șor, prin intermediul lui Andrei Roșca.

Astfel, promovarea în funcția de adjunct interimar al Procurorului-șef al Procuraturii r-lui Ialoveni, a Olesei Vîrlan, a avut loc ca rezultat al folosirii situației de serviciu din partea lui Andrei Roșca, ultimii fiind și în conflict de interese.

Chiar dacă aceste fapte erau consumate la etapa evaluării Olesei Vîrlan de către Comisia Pre-Vetting, aceste circumstanțe nu au fost puse în discuție în fața Comisiei în cadrul audierilor publice și nu sunt expuse în raportul final publicat. Din informația care este publică, nu este clar dacă secretariatul Comisiei sau membrii Comisiei au constatat aceste circumstanțe factice, care afectează integritatea etică a Olesei Vîrlan.

Potrivit art. 6 al Legii nr. 26 din 10.03.2022, Comisia Pre-Vetting are competența să audieze candidatul și alte persoane ce dețin informații relevante despre integritatea candidatului, să solicite informații de la persoane fizice și juridice, și să acumuleze orice informație relevantă.

Hotărârile CSP, care sunt publice pe site-ul CSP, stabilesc că Olesea Vîrlan a fost numită de către CSP în funcția de adjunct interimar al Procurorului-șef al Procuraturii r-lui Ialoveni, după ce candidatura propusă de către Procurorul General interimar Dumitru Robu a fost respinsă. Potrivit legii, Comisia putea verifica circumstanțele acestei numiri inclusiv prin o solicitare către Procuratura Generală sau audierea lui Dumitru Robu. În cadrul procesului penal, Dumitru Robu, în calitate de martor, a declarat informație care ridică o bănuială rezonabilă că promovarea Olesei Vîrlan în Procuratură a avut loc prin abuz de putere contravențional.

În cadrul procesului penal, relația apropiată între Olesea Vîrlan și Andrei Roșca și datoriile pentru servicii comunale au fost stabilite inclusiv prin audierea unei persoane care locuiește în blocul Olesei Vîrlan și care deținea informație pertinentă referitor la modul de viață al ei și relații care stabilesc un conflict de interes între Olesea Vîrlan și Andrei Roșca.

Procuratura Anticorupție nu cunoaște metodele folosite de către secretariatul Comisiei pentru acumularea informației relevante în evaluarea candidaților la funcție de membru CSP și CSM, dar remarcă că formularul SF-86 folosit în Statele Unite pentru verificarea funcționarilor publici, inclusiv a procurorilor pentru accederea în funcție, include următoarea solicitare - *Furnizați numele vecinului, proprietarului (dacă este închiriat) sau altei persoane care vă cunoaște la această adresă.*³

Este de reținut, că promovarea de către Olesea Vîrlan a evaluării integrității și neconstatarea de către Comisia Pre-Vetting a circumstanțelor reținute *supra*, au creat condițiile care au contribuit la săvârșirea contravenției de abuz de putere și a avut ca urmare vicierea concursului pentru funcția de Procuror General, anularea acestui concurs, precum și discreditarea însăși, a procedurii de vetting.

Suplimentar, în cadrul procesului penal, au fost stabilite circumstanțe ce nu existau la momentul evaluării și care pun la dubii serioase integritatea financiară și etică a Olesei Vîrlan, manifestate în săvârșirea abuzului de putere contravențional, în calitatea sa de membru CSP, la evaluarea candidaților la funcția de Procuror General, ceea ce constituie corupție în sensul art. 3 al Legii integrității nr. 82 din 25.05.2017.

S-a constatat, că atât Andrei Roșca, cât și Olesea Vîrlan, în postura de membru CSP, au avut o conduită ilegală similară. Adică, mai întâi, Andrei Roșca ca membru CSP, prin abuz de putere contravențional a promovat-o pe Olesea Vîrlan la funcția de adjunct interimar al Procurorului-șef al Procuraturii r-lui Ialoveni în detrimentul altui candidat, apoi, Olesea Vîrlan, ca membru CSP, în interesele lui Andrei Roșca, prin abuz de putere contravențional, l-a depunctat pe candidatul Ion Munteanu, ce deține și funcția de Procuror General interimar, lezându-i drepturile constituționale la muncă și tratament egal în fața autorităților publice.

³ https://www.opm.gov/forms/pdf_fill/sf86.pdf la pagina 7.

E. Scopul sesizării

În lumina celor constatate și în vederea restabilirii echității sociale și credibilității procedurii pre-vetting de evaluare desfășurate conform Legii nr. 26 din 10.03.2022, se impune:

- reevaluarea Olesei Vîrlan, în contextul constatării circumstanțelor ce întemeiază dubii serioase privind necorespunderea ultimei criteriilor de integritate;
- întreprinderea măsurilor necesare pentru evitarea pe viitor a unor asemenea cazuri de crearea condițiilor care contribuie la săvârșirea abuzului de putere și încălcarea legislației în vigoare.

Luând în considerare cele constatate și, acționând în conformitate cu prevederile art. 52, 53, 217 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală și art. 450 alin. (1) și (3) Cod contravențional,

S O L I C I T:

1. Examinarea prezentei sesizări.
2. Întreprinderea măsurilor legale în vederea reevaluării Olesei Vîrlan, în contextul constatării circumstanțelor ce întemeiază dubii serioase privind necorespunderea ultimei criteriilor de integritate, cu adoptarea unei decizii întemeiate și legale.
3. Întreprinderea măsurilor necesare pentru evitarea pe viitor a unor asemenea cazuri de crearea condițiilor care contribuie la săvârșirea abuzului de putere și încălcarea legislației în vigoare.
4. Conform art. 217 alin. (3) Cod de procedură penală și art. 450 alin. (3) Cod contravențional, informarea Procuraturii Anticorupție în termen de 30 de zile, despre rezultatele măsurilor întreprinse.

Anexă: Ordonanța de refuz în procesul penal nr. 1-18pr/24 pe 43 file.

**Procuror-șef al
Procuraturii Anticorupție**

Veronica DRAGALIN